

32. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2024./2025.

3. RAZRED

PROVJERA GEOGRAFSKIH VJEŠTINA

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 30

Potpis članova Državnoga povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je najviše 120 minuta.

Na crte za odgovore odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Za ostale zadatke naveden je pribor kojim se upisuju odgovori. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati.

Odgovori trebaju biti usklađeni s normom hrvatskoga standardnog jezika.

Odgovori učenika trebaju biti čitljivo napisani pisanim slovima (osim u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo). Učenicima se dopušta pisanje po marginama ispitnoga materijala ili praznim stranicama bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Za vrijeme rješavanja zadataka za provjeru geografskih vještina ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje i priborom za izradu: **grafitna olovka, ravnalo i/ili trokut, kutomjer, šestar, šiljilo, gumica za brisanje, sedam drvenih bojica (tamno plava, zelena, žuta, ljubičasta, narančasta, crvena, svijetlo plava), kalkulator i milimetarski papir.** Na svaku stranicu zadataka za provjeru geografskih vještina upišite zaporku. Prije rješavanja zadataka provjerite broj stranica. Zadatci s milimetarskim papirom imaju 9 stranica.

Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora (svake čestice zadatka) tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrta jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, odgovori napisani u zagradama, odgovori koji nisu ispravljeni prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

2 1. U Tablici 1. prikazan je broj učenika osnovnih škola u školskoj godini 2014./2015. i 2024./2025. te relativna promjena (u %) po županijama Republike Hrvatske. Upišite u tablicu brojčane podatke koji nedostaju. Rješenja zaokružite na dvije decimale.

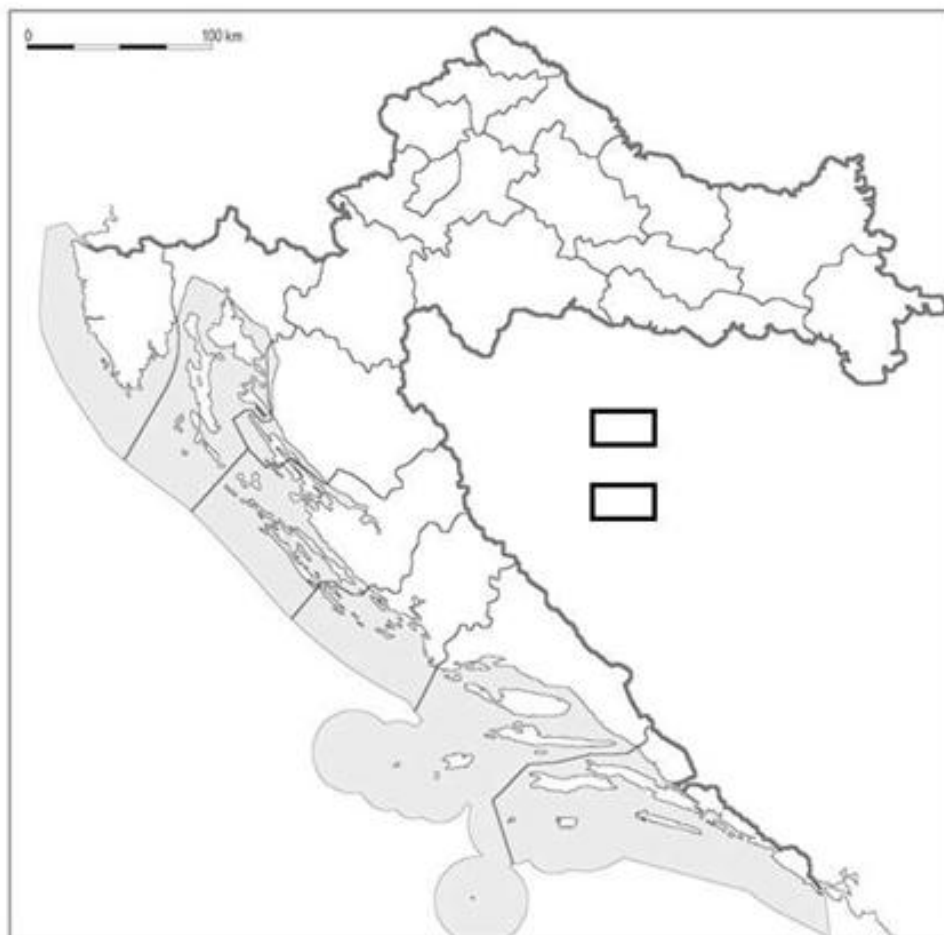
Županija	Broj učenika u školskoj godini 2014./2015.	Broj učenika u školskoj godini 2024./2025.	Relativna promjena (u %)
Bjelovarsko-bilogorska	9156	7657	-16,37
Brodsko-posavska	13 083	9752	-25,46
Dubrovačko-neretvanska	9344	9504	
Grad Zagreb	58 590	63 177	7,83
Istarska	14 535	14 917	2,63
Karlovačka	8836	7764	-12,13
Koprivničko-križevačka	9184	7948	-13,46
Krapinsko-zagorska	9861	8856	-10,19
Ličko-senjska	3414	3041	-10,93
Međimurska	9755	9223	-5,45
Osječko-baranjska	23 022	18 975	
Požeško-slavonska	6273	4793	-23,59
Primorsko-goranska	19 000	18 684	-1,66
Sisačko-moslavačka	12 339	9776	
Splitsko-dalmatinska	37 289	34 146	-8,43
Šibensko-kninska	7520	6752	-10,21
Varaždinska	14 045	11 975	-14,74
Virovitičko-podravska	6 577	5297	-19,46
Vukovarsko-srijemska	14 946	10 672	
Zadarska	13 613	13 237	-2,10
Zagrebačka	25 948	24 326	-6,25

--	--	--	--	--

5,5	
-----	--

2. Sljedeći zadatak riješite s pomoću priložene slijepe karte.

a) Prema podacima u Tablici 1. na priloženoj karti hrvatskih županija crvenom bojom obojite tri županije s najvećim relativnim padom broja učenika osnovnih škola, a zelenom bojom obojite tri županije sa zabilježenim relativnim porastom broja učenika osnovnih škola.



Sl. 1. _____

b) Na crtu ispod geografske karte upišite odgovarajući potpis.

c) Na priloženome predlošku izradite legendu karte.

--	--	--	--	--

d) Na temelju podataka iz Tablice 1. i Slike 1. u jednoj do dvije rečenice opišite prostorne razlike u promjeni dobne strukture stanovništva Republike Hrvatske.

12	
----	--

3. Sljedeće zadatke riješite s pomoću Tablice 2. koja prikazuje dobnu strukturu stanovništva Zadarske županije 2011. i 2021.

Dobna skupina	Broj stanovnika 2011.	Broj stanovnika 2021.	Udio dobne skupine 2011. (%)	Segment strukturnog a kruga (u °)	Udio dobne skupine 2021. (%)	Segment strukturnog a kruga (u °)
0 – 14	39 047	23 289				
15 – 64	85 142	98 541				
65 +	45 828	38 155				

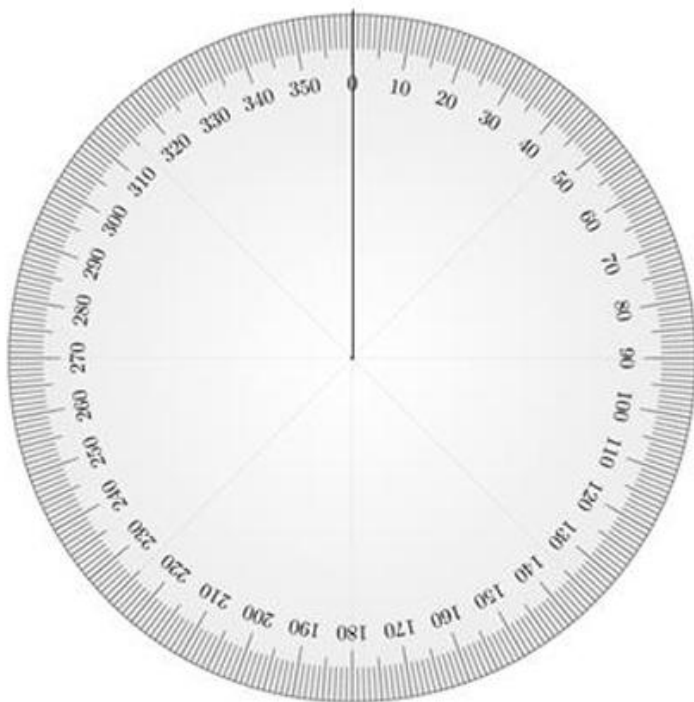
a) Izračunajte (zaokružite na dvije decimale) i upišite u četvrti stupac Tablice 2. udjele velikih dobnih skupina stanovništva Zadarske županije 2011.

b) Izračunajte (zaokružite na cijeli broj) i u peti stupac Tablice 2. upišite veličinu segmenata (stupnjeve strukturnoga kruga) za svaku veliku dobnu skupinu stanovništva Zadarske županije 2011.

Prostor za računanje

--	--	--	--	--

c) Na priloženoj podlozi izradite kružni dijagram udjela velikih dobnih skupina stanovništva Zadarske županije 2011., redoslijedom prema podacima u Tablici 2. Obojite redoslijedom segmente strukturnoga kruga žutom, crvenom i plavom bojom. Doradite tumač kako bi podatci prikazani dijagramom bili razumljivi. Na crtu ispod dijagrama upišite odgovarajući potpis.



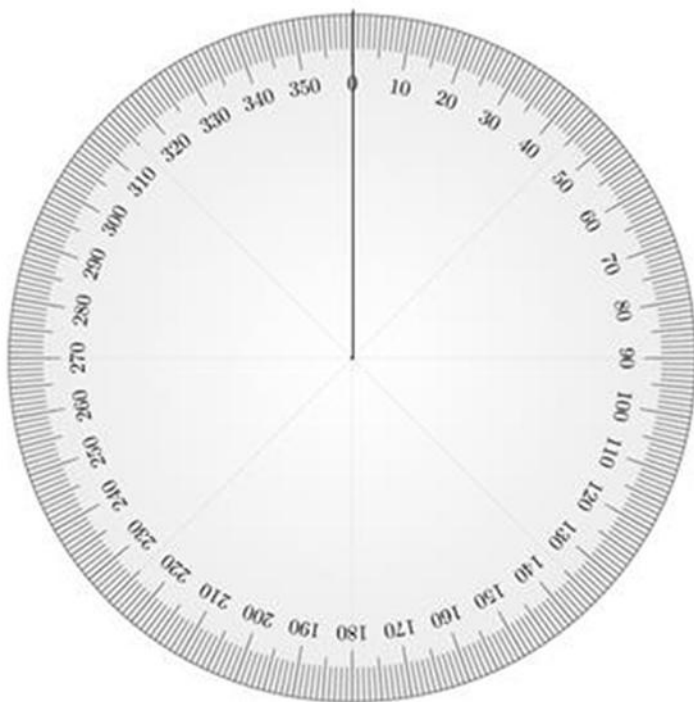
d) Izračunajte (zaokružite na dvije decimale) i upišite u šesti stupac Tablice 2. udjele velikih dobnih skupina stanovništva Zadarske županije 2021.

e) Izračunajte (zaokružite na cijeli broj) i u sedmi stupac Tablice 2. upišite veličinu segmenata (stupnjeve strukturnoga kruga) za svaku veliku dobnu skupinu stanovništva Zadarske županije 2021.

Prostor za računanje

--	--	--	--	--

f) Na priloženoj podlozi izradite kružni dijagram udjela dobnih skupina stanovništva Zadarske županije 2021., redoslijedom prema podacima u Tablici 2. Obojite redoslijedom segmente strukturnog kruga žutom, crvenom i plavom bojom. Doradite tumač kako bi podatci prikazani dijagramom bili razumljivi. Na crtu ispod dijagrama upišite odgovarajući potpis.



2 4. Koristeći se podacima iz nacrtanih dijagrama i tablicama 1. i 2. napišite u dvije do tri rečenice kakav trend kretanja broja učenika osnovnih škola u Zadarskoj županiji očekujete. Odgovor potkrijepite relevantnim podacima iz tablica i dijagrama.

6,5 5. S pomoću podataka iz Tablice 3. koji se odnose na cijelu Republiku Hrvatsku na priloženome listu milimetarskoga papira nacrtajte stupčasti dijagram uključujući podatke za sve promatrane mjesece i prve tri kategorije smještaja. Za crtanje se koristite grafitnom olovkom i olovkom u boji.

a) Okomitu os ucrtajte uz kraću stranicu milimetarske podloge, s početkom 2 cm od lijevoga i 2 cm od donjega ruba milimetarske podloge. Ucrtajte oznake na okomitoj osi tako da 1 cm predočava 10 % i uz njih upišite odgovarajuće podatke.

b) Prema podacima u **Tablici 3.** nacrtajte stupce za prve tri kategorije iz tablice. Koristite se plavom bojom za prvu kategoriju iz tablice, narančastom bojom za drugu kategoriju iz tablice te zelenom bojom za treću kategoriju iz tablice.

c) Stupce za prvi promatrani mjesec počnite crtati 1 cm od sjecišta osi x i y . Između stupaca unutar jednoga mjeseca ne smije biti razmaka, a širina stupca treba biti 1 cm. Razmaci između stupaca za različite mjesece trebaju biti 1 cm.

d) Uz osi dijagrama upišite odgovarajuće podatke kako bi bilo jasno što osi prikazuju.

e) Ucrtajte tumač sa svim dijelovima kako bi dijagram bio razumljiv. Tumač počnite crtati 5 cm od desnoga i 5 cm od gornjega ruba. Kategorije u tumaču redajte prema popunjenosti u mjesecu travnju. Kemijskom olovkom ispod dijagrama upišite odgovarajući potpis.

S pomoću nacrtanog dijagrama i teksta priloženoga uz 7. zadatak odgovorite na sljedeće pitanje.

1 6. U koju kategoriju smještaja iz tablice 3. ubrajamo iznajmljivanje soba i apartmana u privatnome smještaju?

Tab. 3.

Kategorija smještaja	Bruto popunjenost stalnih postelja (%)			
	siječanj	travanj	kolovoz	prosinac
Hoteli i sličan smještaj	17,3	35,7	97,6	23,6
Odmarališta i slični objekti za kraći odmor	10,5	17,7	71,4	13,4
Kampovi i prostori za kampiranje	1,9	6,0	82,2	4,0
Ostali smještaj	0,5	2,8	61,2	2,8

- 1 7. Upišite u tablicu 4. brojčane podatke koji nedostaju. Rješenja zaokružite na dvije decimalne. Zadatak riješite s pomoću priloženoga teksta.

Kategorije smještajnih kapaciteta prema uredbama Europskoga Parlamenta i Vijeća o europskoj statistici turizma jesu 55.1 Hoteli i sličan smještaj, 55.2 Odmarališta i slični objekti za kraći odmor, 55.3 Kampovi i prostori za kampiranje te 55.4 Ostali smještaj. U Republici Hrvatskoj najveći je broj stalnih postelja u turizmu u kategoriji 55.2. U kategoriji 55.1 smještajne objekte prema broju soba dijelimo na male (manje od 25 soba), srednje velike (od 25 do 99 soba), velike (od 100 do 249 soba) te jako velike (250 i više soba). Bruto popunjenost smještaja računa se kao količnik ostvarenoga broja noćenja i broja stalnih postelja pomnoženih s brojem dana u promatranome razdoblju, a iskazuje se kao postotak.

Tab. 4. Broj stalnih postelja, ostvareni broj noćenja te bruto popunjenost postelja prema veličini objekta iz skupine 55.1 2024. godine

Veličina objekta	Stalne postelje	Broj noćenja			Bruto popunjenost postelja (%)
		Ukupno	Domaći	Strani	
Mali	14 312	1 465 464	244 966	1 220 498	27,98
Srednje veliki	33 975	1 517 680	846 393	3 671 287	
Veliki	816 624	30 197 735	4 257 310	25 940 425	10,10
Jako veliki	55 100	8 956 841	1 106 140	7 850 701	

Prostor za računanje: